

Obsah

Úvod.....	V
O autorech	IX
Seznam zkratk.....	XIX
Část I. Občanské právo a občanský zákoník – předmět úpravy, prameny a systematika.....	1
1. Předmět úpravy občanského práva	2
2. Prameny občanského práva, právo hmotné a procesní.....	4
3. Systém ObčZ	6
Část II. Zásady občanského zákoníku, ochrana soukromého práva.....	8
1. Základní zásady občanského práva.....	8
2. Ochrana soukromých práv (§ 12–14)	12
Část III. Subjekty občanského práva	14
1. Fyzické osoby (§ 23–37).....	14
1.1 Zánik právní osobnosti (§ 71–76).....	16
1.2 Nezvěstnost (§ 66–70)	17
1.3 Osoba blízká (§ 22)	17
2. Ochrana osobnosti člověka (§ 81).....	18
2.1 Ochrana jména a pseudonymu člověka a jeho bydliště (§ 77–79).....	20
2.2 Podoba a soukromí (§ 84–90).....	21
2.3 Právo na duševní a tělesnou integritu (§ 91–103).....	21
2.4 Převzetí člověka bez jeho souhlasu do zařízení poskytujícího zdravotní péči, nakládání s částmi lidského těla (§ 104–110)	22
3. Právnícké osoby (§ 118 ad.).....	23
3.1 Registrační povinnost a veřejné rejstříky (§ 120–121)	24
3.2 Vlastnosti právníckých osob	25
3.3 Vznik a znaky právnícké osoby (§ 122 ad.)	27
3.4 Organizační struktura právnícké osoby (§ 151 ad.)	28
3.5 Zrušení, likvidace a zánik právnícké osoby (§ 168–173, § 185–187)	29
3.6 Členění právníckých osob občanského práva (§ 210–418)	30
4. Zastoupení osob	32
4.1 Pojem a druhy zastoupení	32
4.2 Smluvní zastoupení (§ 441–456)	33
4.3 Zastoupení členem domácnosti (§ 49–54)	33
4.4 Zastoupení zákonné (§ 457–464)	34
4.5 Zastoupení opatrovníkem (§ 465–484).....	35

4.6	Předběžné prohlášení (§ 38–44)	36
4.7	Nápomoc při rozhodování (§ 45–48)	37
4.8	Zastoupení právnických osob (§ 161–167)	38
5.	Právní jednání osob	38
5.1	Občanskoprávní jednání (§ 545–547)	39
5.2	Náležitosti vůle a jejího projevu (§ 551–558)	40
5.3	Náležitosti formy a předmětu jednání (§ 559–564)	42
5.4	Vady právních jednání (§ 574–599)	43
5.5	Právní události (§ 600 ad.)	45
5.6	Promlčení a prekluze práva (§ 609–654)	46
5.7	Protiprávní jednání a protiprávní stavy	48
5.8	Právní domněnky a fikce (§ 71 ad, § 573)	49
Část IV. Základy právní úpravy věcných práv		51
1.	Věci a jejich dělení	52
1.1	Pojem věci (§ 489–495)	52
1.2	Dělení věcí (§496–501)	52
1.3	Zvíře a jeho právní povaha (§ 494)	53
1.4	Součást a příslušenství věci (§ 505, 510)	54
1.5	Další kategorie věcí (§ 499–502)	55
2.	Držba (§ 987 ad.)	56
3.	Vlastnictví a vlastnické právo	58
3.1	Vznik vlastnictví (§ 1045 ad.)	60
3.2	Omezení vlastnictví (§ 1014–1029)	63
3.3	Sousedská práva a ochrana před imisemi (§1013)	64
3.4	Sousedská práva a nezbytná cesta (§1029–1036)	65
3.5	Omezení práv vlastníka, vyvlastnění (§ 1037)	65
3.6	Ochrana vlastnictví svépomocí (§ 14)	66
3.7	Zánik vlastnictví	66
4.	Spoluvlastnictví (§ 1115 ad.)	67
4.1	Podílové spoluvlastnictví (§ 1121 ad.)	67
4.2	Společenství jmění (§ 1236–1239)	71
4.3	Přídavné (akcesorické) spoluvlastnictví (§ 1223–1235)	71
4.4	Byty a nebytové prostory jako předmět vlastnického práva (bytové spoluvlastnictví) (§ 1158–1222)	72
4.5	Společné jmění manželů (§ 708–753)	76
5.	Věcná práva k věci cizí	79
5.1	Služebnosti (§ 1257–1302)	79
5.2	Reálná břemena (§ 1303–1308)	81
5.3	Právo stavby (§ 1240–1256)	82
5.4	Zástavní právo (§ 1309–1394)	83
5.5	Zadržovací právo (§ 1395–1399)	86

6. Správa cizího majetku (§ 1400–1473)	87
6.1 Svěřenský fond (§ 1456)	88
Část V. Dědické právo	90
1. Smrt zůstavitele	90
2. Existence pozůstalosti	90
3. Způsobilý dědic (§ 1481–1483)	91
3.1 Odmítnutí dědictví (§ 1485)	91
3.2 Vzdání se dědictví (§ 1490)	92
3.3 Zřeknutí se dědického práva (§ 1484).....	92
4. Dědický titul	92
4.1 Závěť (§ 1494).....	92
4.2 Vykonavatel závěti a správce pozůstalosti (§ 1553, 1556)	93
4.3 Dovětek k závěti (§ 1498).....	93
4.4 Dědická substituce – náhradnictví a svěřenské nástupnictví (§ 1507)....	94
4.5 Formy závěti (§ 1532).....	94
4.6 Vedlejší doložky v závěti (§ 1551)	94
4.7 Privilegovaná závěť (§ 1547)	95
4.8 Dědická smlouva (§ 1582).....	95
4.9 Dědická smlouva uzavřená mezi manžely	96
4.10 Odkaz (§ 1594)	97
5. Zákonná posloupnost (§ 1633)	98
5.1 Povinný díl nepominutelných dědiců (§ 1642)	99
6. Vydědění (§ 1646).....	100
7. Započtení na povinný díl a na dědický podíl (§ 1660, 1662).....	101
8. Právo některých osob na zaopatření (§ 1665)	102
9. Nabytí dědictví (§ 1670)	104
9.1 Potvrzení dědictví (§ 1690).....	105
9.2 Zcizení dědictví (§ 1714).....	106
Část VI. Základy právní úpravy vztahů v rodině	107
1. Rodina a společnost (§ 655–975)	107
1.1 Vztahy v rodině – pojem a předmět právní úpravy, účastníci (§ 655 ad.).....	107
2. Zdroje právní úpravy vztahů v rodině.....	109
3. Manželství (§ 656 ad.).....	110
3.1 Vznik manželství (§ 656–676)	111
3.2 Překážky vylučující vznik manželství (§ 672–686).....	114
3.3 Vztahy mezi manžely (§ 687–753).....	116
3.4 Majetkové vztahy manželů	116
3.5 Zánik manželství (§ 754–770)	117
4. Vztahy mezi rodiči a dětmi (§ 775–927)	118

Obsah

4.1	Změny v rodičovské odpovědnosti (§ 865–874)	120
4.2	Výchova dítěte po rozvodu rodičů (§ 906–907)	122
5.	Náhradní rodinná výchova (§ 794–854, 928–975)	123
5.1	Pěstounská péče (§ 958–970)	123
5.2	Osvojení (§ 794–854)	124
5.3	Ústavní výchova a ústavní péče (§ 971–975)	125
6.	Vyživovací povinnost (§ 910–923)	125
7.	Určování rodičovství (§ 775–793)	126
8.	Registrované partnerství	128
Část VII. Závazky obecně		130
1.	Závazky (§ 1721)	130
2.	Vznik závazků	131
3.	Smlouva (§ 1724)	132
3.1	Předsmluvní odpovědnost (§ 1728)	132
3.2	Návrh na uzavření smlouvy (§ 1731)	133
3.3	Zrušení a odvolání nabídky (§ 1737)	133
3.4	Přijetí nabídky (§ 1740)	133
3.5	Závdavek (§ 1808)	135
3.6	Forma smlouvy (§ 1756)	135
3.7	Účinky smlouvy (§ 1759)	136
3.8	Změna okolností (§ 1764)	136
3.9	Smlouva o smlouvě budoucí (§ 1785)	136
3.10	Smlouvy uzavírané adhezním způsobem (§ 1798)	137
4.	Obsah závazků (§ 1789)	137
5.	Společné dluhy a pohledávky (§ 1868)	138
6.	Změny závazků	139
6.1	Změna v osobě věřitele (§ 1879)	139
6.2	Změna v osobě dlužníka (§ 1888–1906)	140
6.3	Změny v obsahu závazků (§ 1902–1907)	141
7.	Zánik závazků (§ 1908–2009)	142
7.1	Splnění (§ 1908)	142
7.2	Prodlení dlužníka a věřitele (§ 1968)	145
7.3	Další způsoby zániku závazku (§ 1981 ad.)	146
8.	Zajištění a utvrzení dluhů (§ 2010–2054)	148
8.1	Jistota (§ 2012)	148
8.2	Zajištění dluhu (§ 2018)	149
8.3	Utvrzení dluhu (§ 2029)	152
Část VIII. Spotřebitel a spotřebitelské smlouvy		154
1.	Spotřebitel a jeho ochrana	154
2.	Spotřebitelské smlouvy (§ 1810 ad.)	154

2.1	Zákaz nepřiměřených ujednání (§ 1813).....	155
2.2	Uzavírání smluv distančním způsobem a závazky ze smluv uzavíraných mimo obchodní prostory (§ 1820)	157
2.3	Odstoupení od smlouvy distanční a smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory (§ 1829).....	158
2.4	Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby (§ 1820)	160
3.	Ochrana spotřebitele v rámci úpravy smluvních typů (§ 2976–2990).....	161
4.	Ochrana spotřebitele před nekalosoutěžním jednáním (§ 2976)	162
Část IX. Kupní smlouva		164
1.	Podstatné náležitosti kupní smlouvy	164
2.	Vlastnické právo k předmětu koupě (§ 1099–1108)	165
2.1	Nabytí vlastnického práva od neoprávněného (§ 1109–1113).....	167
3.	Nebezpečí škody na věci (§ 2082).....	168
4.	Koupě movité věci (§ 2085–2127)	169
4.1	Práva z vadného plnění (§ 2099–2117).....	171
4.2	Nebezpečí škody při koupi movité věci (§ 2121–2127).....	175
5.	Koupě nemovité věci (§ 2128–2131).....	175
6.	Vedlejší ujednání při kupní smlouvě (§ 2132–2157).....	176
7.	Prodej zboží v obchodě (§ 2158–2174)	178
Část X. Nájem		181
1.	Obecně o nájmu.....	181
2.	Nájemní právo a veřejné seznamy (§ 2203).....	182
3.	Práva a povinnosti pronajímatele (§2205–2212).....	182
4.	Práva a povinnosti nájemce (§ 2213 ad.).....	184
5.	Změna vlastnictví předmětu nájmu (§ 2221–2224).....	185
6.	Skončení nájmu (§ 2225–2234)	186
7.	Nájem bytu a nájem domu (§ 2235–2301).....	188
7.1	Nájem bytu a domu obecně	188
7.2	Odevzdání bytu (§ 2242–2245).....	189
7.3	Nájemné a jiné platby (§ 2246–2254).....	190
7.4	Práva a povinnosti nájemce a pronajímatele (§ 2255–2269).....	191
7.5	Společný nájem a členové nájemcovy domácnosti (§ 2270–2273).....	193
7.6	Podnájem bytu (§ 2274–2278)	193
7.7	Smrt nájemce a následky z toho plynoucí (§ 2279–2284)	194
7.8	Skončení nájmu bytu (§ 2285–2296)	195
7.9	Služební byt a jeho nájem (§ 2297–2299).....	199
7.10	Byt zvláštního určení a jeho nájem (§ 2300–2301)	199
8.	Nájem dopravního prostředku (§ 2321–2325)	200
9.	Ubytování (§ 2326–2331).....	201

9.1 Práva a povinnosti ubytovatele a ubytovaného.....	201
9.2 Zánik smlouvy o ubytování (§ 2330–2331)	202
Část XI. Pacht	204
1. Podstatné náležitosti pachtovní smlouvy	204
2. Práva a povinnosti stran.....	205
3. Skončení pachtovní smlouvy (§ 2338–2340).....	206
4. Zemědělský pacht (§ 2345–2348)	207
Část XII. Smlouva o dílo	208
1. Způsob provádění díla (§ 2589–2598)	208
2. Vlastnické právo k předmětu díla (§ 2599–2603).....	210
3. Provedení díla (§ 2604–2609)	210
4. Cena za dílo (§ 2610–2614, § 2620–2622)	212
5. Vady díla (§ 2615–2619).....	214
6. Stavba jako předmět díla (§ 2623–2630)	218
7. Dílo s nehmotným výsledkem (§ 2631–2635).....	219
Část XIII. Pojištění	220
1. Podstatné náležitosti smlouvy	220
2. Forma smlouvy a právních jednání	221
3. Vznik pojistné smlouvy	222
4. Změna pojistného rizika (§ 2790–2795)	224
5. Zánik pojištění (§ 2802–2810).....	225
6. Typy pojištění (§ 2811–2872)	226
Část XIV. Smlouvy o obstarání záležitostí pro jiného	228
1. Příkazní smlouva (§ 2430–2444).....	228
1.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	228
1.2 Práva a povinnosti stran	229
1.3 Skončení příkazní smlouvy	230
2. Zprostředkování (§ 2445–2454).....	230
2.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	230
2.2 Práva a povinnosti smluvních stran	231
3. Komise (§ 2455–2470).....	231
3.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	232
3.2 Práva a povinnosti smluvních stran	232
Část XV. Některé další typy smluv uzavírané mezi občany	234
1. Směna (§ 2184–2188).....	234
2. Darování (§ 2055–2078).....	234
2.1 Neplatnost darovací smlouvy (§ 2066–2067).....	235

9.1 Práva a povinnosti ubytovatele a ubytovaného.....	201
9.2 Zánik smlouvy o ubytování (§ 2330–2331)	202
Část XI. Pacht	204
1. Podstatné náležitosti pachtovní smlouvy	204
2. Práva a povinnosti stran.....	205
3. Skončení pachtovní smlouvy (§ 2338–2340).....	206
4. Zemědělský pacht (§ 2345–2348)	207
Část XII. Smlouva o dílo	208
1. Způsob provádění díla (§ 2589–2598)	208
2. Vlastnické právo k předmětu díla (§ 2599–2603)	210
3. Provedení díla (§ 2604–2609)	210
4. Cena za dílo (§ 2610–2614, § 2620–2622).....	212
5. Vady díla (§ 2615–2619).....	214
6. Stavba jako předmět díla (§ 2623–2630)	218
7. Dílo s nehmotným výsledkem (§ 2631–2635).....	219
Část XIII. Pojištění	220
1. Podstatné náležitosti smlouvy	220
2. Forma smlouvy a právních jednání	221
3. Vznik pojistné smlouvy	222
4. Změna pojistného rizika (§ 2790–2795)	224
5. Zánik pojištění (§ 2802–2810).....	225
6. Typy pojištění (§ 2811–2872)	226
Část XIV. Smlouvy o obstarání záležitostí pro jiného	228
1. Příkazní smlouva (§ 2430–2444).....	228
1.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	228
1.2 Práva a povinnosti stran	229
1.3 Skončení příkazní smlouvy	230
2. Zprostředkování (§ 2445–2454).....	230
2.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	230
2.2 Práva a povinnosti smluvních stran	231
3. Komise (§ 2455–2470).....	231
3.1 Podstatné náležitosti smlouvy.....	232
3.2 Práva a povinnosti smluvních stran	232
Část XV. Některé další typy smluv uzavírané mezi občany	234
1. Směna (§ 2184–2188).....	234
2. Darování (§ 2055–2078).....	234
2.1 Neplatnost darovací smlouvy (§ 2066–2067).....	235

2.2	Forma darovací smlouvy (§ 2057)	236
2.3	Nabytí vlastnického práva (§ 1099–1113)	236
2.4	Změna okolností, darování pro případ smrti a odpovědnost za vady	237
2.5	Odvolání daru (§ 2068–2078)	237
3.	Výprosa a výpůjčka	239
3.1	Výprosa (§ 2189–2192)	239
3.2	Smlouva o výpůjčce (§ 2193–2200)	240
4.	Zápůjčka (§ 2390–2394)	241
5.	Úvěr (§ 2395–2400)	243
6.	Úschova (§ 2402–2414)	244
7.	Zájezd (§ 2521–2549)	245
7.1	Vady zájezdu (§ 2537–2540)	248
8.	Účet (§ 2662–2679)	248
9.	Jednorázový vklad (§ 2680–2681)	249
10.	Závazky ze zaopatřovacích smluv (§ 2701–2715)	250
10.1	Důchod (§ 2701–2706)	250
10.2	Výměnek (§ 2707–2715)	251

Část XVI. Specifika a vybrané smluvní typy v rámci podnikání253

1.	Úvod	253
2.	Zvláštní způsoby uzavírání smlouvy	255
2.1	Veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku (§ 1772–1779)	255
2.2	Veřejná nabídka (§ 1780–1784)	256
2.3	Dražba (§ 1771)	257
3.	Smluvní typy uplatňující se v rámci podnikání	257
3.1	Koupě závodu (§ 2175–2183)	257
3.2	Pacht závodu (§ 2349–2357)	258
3.3	Nájem prostoru sloužícího k podnikání (§ 2302–2315)	260
3.4	Podnikatelský pronájem věcí movitých (§ 2316–2320)	261
3.5	Zasílatelství (§ 2471–2482)	262
3.6	Obchodní zastoupení (§ 2483–2520)	264
3.7	Přeprava věcí (§ 2555–2571)	266
3.8	Skladování (§ 2415–2429)	268
3.9	Kontrolní činnost (§ 2652–2661)	269
3.10	Akreditiv (§ 2682–2693)	270
3.11	Inkaso (§ 2694–2700)	271

Část XVII. Závazky z deliktů273

1.	Vznik povinnosti nahradit škodu	274
2.	Prevenční povinnosti k odvracení škod (§ 2900 ad.)	276
3.	Okolnosti vylučující protiprávnost (§ 2905–2908)	277

Obsah

4. Smluvní odpovědnost za škodu – povinnosti před uzavřením smlouvy. Předsmuvní odpovědnost dle ObčZ (§ 1728–1730)	278
5. Odpovědnost osob, jež nemohou posoudit následky svého jednání (§ 2920 ad.)	279
6. Zvláštní případy způsobení škody	280
6.1 Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi (§ 2923)	281
6.2 Škoda z provozní činnosti a škoda způsobená zvláště nebezpečným provozem (§ 2924–2925)	281
6.3 Škoda z provozu dopravních prostředků (§ 2927–2932)	283
6.4 Škoda způsobená zvířetem (§ 2933–2935)	283
6.5 Škoda způsobená věcí (§ 2936–2938)	284
6.6 Škoda způsobená vadou výrobku (§ 2939–2943)	285
6.7 Škoda na převzaté a odložené věci (§ 2944–2945)	286
6.8 Škoda na vnesené věci (§ 2946–2949)	287
6.9 Škoda způsobená informací nebo radou (§ 2950)	288
7. Náhrada majetkové a nemajetkové újmy	288
7.1 Příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a škodou a spoluodpovědnost	290
7.2 Způsoby náhrady (§ 2952 ad.)	290
7.3 Rozsah náhrady	291
7.4 Náhrada při újmě na přirozených právech člověka (§ 2956–2957)	292
7.5 Náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení (§ 2958–2959)	292
7.6 Náhrada při poškození věci (§ 2969)	294
7.7 Náhrada při poranění zvířete (§ 2970)	294
7.8 Náhrada nemajetkové újmy (§ 2971)	295
7.9 Zadostiučinění (§ 2956–2957)	296
8. Bezdůvodné obohacení (§ 2921–3005)	296
9. Promlčecí lhůta u práva na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení	297
Věcný rejstřík	299